

Høringsnotat

**Forslag til endringer i forskrift 19. februar 2016 nr. 166 om tilskudd
til lokale lyd- og bildemedier**

Høringsfrist: 12.02.2024

1. Innledning

Kultur- og likestillingsdepartementet sender med dette på høring forslag til endringer i forskrift 19. februar 2016 nr. 166 om tilskudd til lokale lyd- og bildemedier. For det første foreslås det å utvide ordningen slik at tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester og tilbydere av podkasttjenester som hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum kan søke tilskudd til lokale programproduksjoner, kompetansehevende tiltak og utviklingsprosjekter. For det andre foreslås det å stille krav om at tilskuddsmottakere som produserer og publiserer innhold skal ha en redaktør. For det tredje foreslås å fjerne regelen om at det ikke kan gis tilskudd til et foretak i vanskeligheter. For det fjerde foreslås det å heve tilskuddstaket for driftstilskudd til lokalradioer for etniske og språklige minoritetsgrupper fra 75 000 kroner til 200 000 kroner.

Det følger av lov 18. desember 2020 nr. 153 om økonomisk støtte til mediene (mediestøtteloven) § 4 at departementet kan gi forskrift om tilskuddsordningene for direkte mediestøtte. Det følger av mediestøtteloven § 2 om geografisk virkeområde at kongen i forskrift kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forholdene. Departementet foreslår at forskriften ikke gjelder for Svalbard.

Den gjeldende tilskuddsordningen er godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA) frem til 31. desember 2026.¹ Endringene som foreslås må godkjennes av ESA. Departementet har iverksatt en notifikasjonsprosess og er i dialog med ESA om endringene.

2. Bakgrunn

Forskriften åpner for at det kan gis tilskudd til lokalkringkastingskonsesjonærer, registrerte kringkastere som hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum, nasjonale sammenslutninger for lokale lyd- og bildemedier og anleggskonsesjonærer i digitale lokalradionett. Tilskuddsordningens formål fremgår av lov 18. desember nr. 153 om økonomisk støtte til mediene § 8. Her fremgår det at tilskuddsordningen «skal fremme mediemangfold, ytringsfrihet og styrking av de lokale lyd- og bildemedienes demokratiske funksjon i samfunnet, gjennom å stimulere til et bredt innholdstilbud av høy kvalitet, digitalisering, nyskapning, kompetanseutvikling, samarbeid mellom ulike lokalmedier og et økonomisk bærekraftig driftsgrunnlag for de lokale lyd- og bildemediene.»

Medietilsynet evaluerte tilskuddsordningen i 2021². Tilsynet konkluderte med at driftstilskuddet til lokalradioer for etniske og språklige minoritetsgrupper er treffsikkert og avgjørende for en bærekraftig driftsøkonomi på aktørnivå, og derved bidrar til at det opprettholdes et avsendermangfold av slike radioer. Tilsynet påpekte videre at det er en svakhet ved ordningen at kun tilbydere av lineære lyd- eller bildeprogram kan søke tilskudd til lokal programproduksjon, kompetansehevende tiltak og utviklingstiltak.

¹ Se EFTAs overvåkningsorgans beslutning [123/20/COL](#)

² [Medietilsynets utredning om de direkte mediestøtteordningene \(2021\)](#)

3. Nærmere om endringene som foreslås

3.1 Inkludering av audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester

3.1.1 Gjeldende rett

Etter dagens regelverk er tilskuddsordningen for lokale lyd- og bildemedier avgrenset til kringkasting. Tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester og lydradio på bestilling (podkast) kan ikke søke om tilskudd.

3.1.2 Departementets vurderinger

Behov for å utvide ordningen til audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester

Stadig mer konsum av lyd og levende bilder skjer ikke-lineært. Andelen som lyttet til podkast en gjennomsnittsdag (av alle som lyttet til et lydmedium) var 28 prosent i 2022³. Andelen som hadde tilgang til betalt strømme-tv en gjennomsnittsdag var 87 prosent i 2022⁴. Når det gjelder podkast, er bruken høyest i aldersgruppen 25–44 år. Når det gjelder strømme-tv er bruken høyest hos yngre aldersgrupper (9-44 år).

Mye tyder på at ikke-lineære medietyper i fremtiden vil få økt betydning for lokale lyd- og bildemediers demokratiske funksjon i samfunnet. Lokale podkaster og lokale audiovisuelle bestillingstjenester kan være et viktig bidrag til det lokale mediemangfoldet med spesiell appell til unge målgrupper. I lys av utviklingen i publikums medievaner vil det være hensiktsmessig å åpne for at lokale ikke-lineære lyd- og bildemedier kan søke støtte.

Departementet foreslår å utvide målgruppen gjennom forskriftsendring, slik at prosjekttilskudd til lokale programproduksjoner, tilskudd til enkeltstående kompetansehevede tiltak, samt tilskudd til utviklingsprosjekter kan gis til tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester. Se forslag til § 2 første ledd ny bokstav e og f.

Avgrensning av audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester

Audiovisuelle bestillingstjenester er definert i kringkastingsloven som «tjeneste som tilbys av en tjenestetilbyder hvor hovedformålet er å tilby bildeprogrammer som kan ses på et tidspunkt seeren selv velger og på dennes bestilling fra en programkatalog og som distribueres til allmennheten via elektroniske kommunikasjonsnett»⁵. Videre er en tjenestetilbyder definert som «en fysisk eller juridisk person som i ervervsvirksomhet utøver effektiv redaksjonell kontroll med utvelgelsen og organiseringen av lyd- eller bildeprogrammene»⁶. Podkast benyttes i dagligtalen om lydprogrammer som kan høres på et tidspunkt lytteren selv velger og på dennes bestilling fra en programkatalog og som distribueres til allmennheten via elektroniske kommunikasjonsnett. Ettersom audiovisuelle bestillingstjenester er avgrenset til tilbydere av ikke-lineære *bildeprogrammer*, omfattes ikke

³ SSB Norsk Mediebarometer 2022.

⁴ *ibid.*

⁵ Lov om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester (kringkastingsloven) § 1-1 første ledd bokstav d.

⁶ Kringkastingsloven § 1-1 første ledd bokstav f.

podkast av kringkastingsloven. Departementets vurdering er at det er hensiktsmessig å benytte en avgrensning av podkasttilbydere i forskriften som tilsvarer avgrensningen av audiovisuelle bestillingstjenester i kringkastingsloven § 1-1 bokstav d og f.

Departementet foreslår at podkasttjeneste defineres som en tjeneste som tilbys av en podkasttilbyder hvor hovedformålet er å tilby lydprogrammer som kan høres på et tidspunkt lytteren selv velger og på dennes bestilling fra en programkatalog og som distribueres til allmennheten via elektroniske kommunikasjonsnett. Med podkasttilbyder menes en fysisk eller juridisk person som i ervervsvirksomhet utøver effektivt redaksjonell kontroll med utvelgelsen og organiseringen av lydprogrammene. Departementet legger til grunn at definisjonen av podkasttilbyder både omfatter tilbydere som har sin egen plattform for publisering av podkast, og tilbydere som publiserer via tredjeparts podkastplattformer, som for eksempel Apple eller Spotify, forutsatt at de har kontroll med utvelgelsen av og organiseringen av lydprogrammene. Se forslag til § 2 nytt andre og tredje ledd.

Lokal innretning

Medietilsynet viser til at tilskuddsordningen har som et hovedmål å styrke de lokale lyd- og bildemedienes demokratiske funksjon i samfunnet. Derfor bør utvidelsen av kretsen som kan søke tilskudd avgrenses til tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester som hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum. En tilsvarende innholdsmessig avgrensning er allerede fastsatt for registrerte kringkastere i forskriften § 2 første ledd bokstav b⁷.

Departementets vurdering er at en avgrensning til aktører som hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum er hensiktsmessig for å sikre at tilskudd gis i tråd med hovedmålet med tilskuddsordningen.

3.2 Avgrensning til virksomheter med ansvarlig redaktør

Avgrensning til virksomheter med ansvarlig redaktør

Gjennom at et medium utpeker en redaktør, sikres det at redaktøren er bevisst på, og tar et personlig ansvar for, innholdet i det som publiseres⁸. Dette legger til rette for at virksomheten overholder gjeldende lovgivning, etiske regler og publisistiske prinsipper. Videre sikrer det både krenkede enkeltpersoner, politiet og rettsvesenet et klart ansvarspunkt. Et klart ansvarspunkt er særlig viktig i tilfeller hvor noen opplever at det har blitt framsatt uriktige faktiske opplysninger eller mener seg krenket av innhold publisert i mediene, og ønsker å holde noen ansvarlig.

Departementet vurderer at det bør innføres krav om ansvarlig redaktør iht. medieansvarsloven § 3, bokstav a for lokalkringkastingskonsesjonærer og registrerte kringkastere, samt tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester.

⁷ Forskrift om tilskudd til lokale lyd- og bildemedier (2016).

⁸ Prop. 31 L (2019–2020) *Lov om redaksjonell uavhengighet og ansvar i redaktørstyrte journalistiske medier (medieansvarsloven)*

Kravet gjøres ikke gjeldende for nasjonale sammenslutninger for lokale lyd- og bildemedier eller anleggskonsesjonærer, men vil inkludere tilskuddsmottakere i de nye kategoriene for audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester.

3.3 Foretak i vanskeligheter

Etter forskriften § 2 andre ledd kan det ikke gis tilskudd til et foretak i vanskeligheter som definert i forordning (EU) nr. 651/2014 artikkel 2 nr. 18, jf. forskrift 14. november 2008 nr. 1213 om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte § 1. For å støtte de mediepolitiske målene om mediemangfold over hele landet, også i markeder som er for små til å være bærekraftige, bør ordningen ikke utelukke foretak i vanskeligheter som oppfyller kravene i ordningen fra å motta tilskudd. Departementet foreslår derfor at forskriften § 2 andre ledd fjernes.

3.4 Heving av ordningens beløpsgrense for driftstilskudd til lokalradio for etniske og språklige minoritetsgrupper

3.4.1 Gjeldende rett

Etter dagens forskrift kan det gis driftstilskudd til lokalradioer for etniske og språklige minoritetsgrupper, jf. § 3 første ledd bokstav c. Dagens forskrift fastsetter en beløpsgrense på maksimalt 75 000 kroner i driftstilskudd per lokalradio for etniske og språklige minoritetsgrupper per år, jf. § 3 andre ledd bokstav b. I henhold til § 4 om generelle prioriteringer skal om lag halvparten av midlene som årlig tildeles gjennom tilskuddsordningen øremerkes digitalisering. For øvrigs skal det tas særlig hensyn til søknader fra lokalradioer for etniske og språklige minoritetsgrupper, jf. § 3 bokstav c.

3.4.2 Departementets vurderinger

De etniske- og språklige minoritetsradioenes bidrag til aktørmangfoldet

Medietilsynet peker i utredningen på at de etniske og språklige minoritetsradioene bidrar med nyhets- og aktualitetsinnhold, musikk og andre innslag på en rekke ulike minoritetsspråk. Ifølge utredningen peker flere av støttemottakerne selv på at radioen bidrar til mediemangfold og gjør viktig integreringsarbeid gjennom å spre informasjon og kunnskap om det norske samfunnet til minoritetsgrupper. Budsjett- og regnskapstall viser at driftstilskuddet har utgjort en vesentlig inntektspost for søkerne i denne tilskuddskategorien de siste tre årene. Medietilsynet finner at tilskuddet til etniske og språklige minoritetsradioer bidrar til å opprettholde aktørmangfoldet, noe som igjen bidrar til innholdsmangfold ved at radioene tilbyr program på ulike språk og rettet mot forskjellige minoritetsgrupper.

Departementets vurdering er at de etniske og språklige minoritetsradioene bidrar til et lokalt aktør- og innholdsmangfold. Radiostasjonene fungerer som en informasjonskanal til minoritetsgrupper og til å spre kunnskap om det norske samfunnet.

Behov for å heve tilskuddstaket

Medietilsynet oppgir at et mindre antall lokalradioer har mottatt støtte som etniske og språklige minoritetsradioer. I 2021 fikk åtte minoritetsradioer tilskudd. I henhold til § 4 er minoritetsradioene særskilt prioritert i ordningen. Denne gruppen mottar nærmere ti prosent av den totale bevilgningen. Tidligere år utgjorde tilskuddstaket 50 000 kroner, mens for 2021

ble taket hevet til 75 000 kroner. Av årsregnskapene for de største støttemottakerne i denne gruppen går det fram at radioene har en svak økonomi.

Medietilsynet vurderer at en økning i tilskuddsrammen kan bidra til å bedre effekten av tilskuddet ved å muliggjøre økt programproduksjon hos denne kategorien mottakere, snarere enn at tilskuddet kun benyttes til driftskostnader og faste kostnader som husleie. Medietilsynet påpeker at minoritetsradioene radioenes driftsomfang og økonomiske situasjon er svært ulik. Dersom beløpsgrensen heves, vil det gi Medietilsynet bedre mulighet til å differensiere tilskuddet ut fra den enkelte radioens situasjon. Medietilsynet anbefaler at beløpsgrensen for tilskudd til lokalradioer for etniske og språklige minoritetsgrupper økes fra 75 000 kroner til 200 000 kroner.

Departementets vurdering er, på bakgrunn av det ovennevnte, at beløpsgrensen bør heves til 200 000 kroner. Departementet foreslår å endre beløpsgrensen som fastsetter at maksimalt driftstilskudd per lokalradio for etniske og språklige minoritetsgrupper per år fra 75 000 kroner til 200 000 kroner. Bakgrunnen er at mange av de største støttemottakerne har svak økonomi, og at en heving av beløpsgrensen vil bedre muligheten til å differensiere tilskuddet ut fra den enkelte radioens situasjon.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser.

Forslaget om å heve beløpsgrensen for driftstilskudd til lokalradioer for etniske og språklige minoritetsgrupper fra 75 000 kroner til 200 000 kroner vil kunne medføre høyere støttetildeling til enkelte virksomheter. I Medietilsynets utredning anslo tilsynet at forslaget vil koste 1 million kroner årlig. Stortinget vedtok ved behandlingen av Prop. 1 S (2022-2023) fireårige styringssignaler for bevilgningen til de direkte mediestøtteordningene. Vedtaket innebærer at bevilgningen justeres for pris- og lønnsvekst i perioden 2024-2026. Rammen for tilskuddsordningen ligger derfor fast på mellomlang sikt, slik at en høyere støttetildeling til enkelte radioer som følge av forslaget vil medføre en omfordeling innenfor ordningen.

Forslaget om å utvide ordningen for tilbydere av audiovisuelle bestillingstjenester og podkasttjenester som hovedsakelig retter seg mot et lokalt publikum, innebærer at flere aktører vil kunne søke om tilskudd til lokal programproduksjon, kompetansehevende tiltak og utviklingstilskudd.